ژمارەی ئەو کۆگایانەی لە ماڵی ئاشکرا لە هەولێر و دهۆک زیادی کردووە بۆ ٤٧

ئەو هاوبەشانەی هەڵاتن ڕووبەری کشتوکاڵی ڕاپەڕاندنیان لە ٢٠ هێکتار کەمتر نییە

(هاوڕێ ئاوێنە لە ماڵپەڕەکەیەتی)

ئەنجامی ئەو هەڵسەنگاندنانەی کە لە ماوەی ڕابردوودا ئەنجامدراون، ئاماژە بەوە دەکەن کە ژمارەی کۆگاکانی ماڵی ئاشکرا لە هەولێر و دهۆک زیادی کردووە بۆ ٤٧ کۆگا، لە کاتێکدا ژمارەکەیان لە ساڵی ڕابردوودا تەنها ٢٩ کۆگا بووە. ئەم زیادبوونە بەشێوەیەکی ڕاستەوخۆ ڕەنگدانەوەی ئەو ئاستەنگانەیە کە لە ماوەی ساڵانی ڕابردوودا ڕووبەڕووی بەرهەمهێنانی کشتوکاڵی بووەتەوە، بەتایبەتی لە ناوچە دوورەدەستەکانی پارێزگاکانی هەولێر و دهۆک.

بەپێی ئەو ڕاپۆرتەی کە لە ڕێکەوتی ٣ی ئەم مانگەدا پێشکەش کرا، ئەو کۆگایانەی کە ئێستا کراونەتەوە بەشێکی گرنگیان لە ئەندامانی ئەو هاوبەشانە پێکدێنن کە پێشتر ناچار بوون بەرهەمەکانیان بە نرخێکی کەم بفرۆشن یان بە هۆی نەبوونی شوێنی پاراستنەوە زیانی گەورە بکەن. ئەندامێکی ئەنجومەنی پارێزگای هەولێر، کە ناوی ڕاگەیاندنی نەدرا، ڕایگەیاند: «ئەو کەسانەی ئەمڕۆ کۆگاکانیان دەکەنەوە، زۆربەیان ساڵانێکی زۆر بەرهەمەکانیان لە ماڵەوە هەڵگرتووە، چونکە هیچ شوێنێکی تر نەبووە. ئێستا ئەوان دەتوانن بە نرخێکی باشتر چاوەڕێی بکەن و بڕیار بدەن کەی بیفرۆشن.»

ئەو کۆگایانەی کە ئێستا کراونەتەوە بە پێی ئەو ڕاپۆرتە، بەشێوەیەکی سەرەکی پشت بە وزەی خۆر دەبەستن بۆ پاراستنی پلەی گەرمی، هەروەها سیستەمی ئاگادارکردنەوەی ئۆتۆماتیکیان هەیە کە ئەگەر پلەی گەرمی لە سنووری دیاریکراو دەرچوو، بە شێوەی مۆبایل ئاگادار دەکرێتەوە. ئەم تەکنەلۆژیایە بەتایبەتی لە کاتی گەرمای هاوین و کەمبوونەوەی کارەبا، کە جارێ لە ناوچە لادێکان بەردەوام دووچاری دەبێتەوە، گرنگییەکی زۆری هەیە بۆ پاراستنی بەرهەمەکان لە گەندەڵبوون.

هاوکات، ئەنجومەنی پارێزگای هەولێر ڕایگەیاند کە ٢٠ هێکتار زەوی کشتوکاڵی تایبەت بە ئەندامانی ئەو هاوبەشانە لە ساڵی ڕابردوودا بەهۆی نەبوونی ئاو و نەبوونی ڕێگای گونجاو بۆ گواستنەوەی بەرهەم، بەجێ هێڵراون و کشتوکاڵ تێیاندا ڕاگیراوە. ئەو ڕووبەرە بەرامبەر بە ٤٠ هێکتار لە ساڵی ٢٠٢١ی پێش خۆی، کەمبوونەوەیەکی بەرچاوە کە بەپێی ڕاپۆرتەکە دەگەڕێتەوە بۆ ئەو ئاستەنگانەی کە ئەندامانی هاوبەشەکان ڕووبەڕووی بوونەتەوە.

بەڕێوەبەرایەتی کشتوکاڵی هەولێر ئاماژەی بەوە کردووە کە ئەو ڕووبەرە بەجێهێڵراوانە بەشێکی گرنگی لە بەرهەمهێنانی گەنمی ناوچەکە پێکدەهێنا، و ئەگەر ئەو زەوییانە بگەڕێنرێنەوە بۆ بەرهەمهێنان، دەتوانرێت بڕێکی بەرچاو لە پێداویستی ناوخۆیی پارێزگاکە دابین بکرێت. بەڵام ئەو بەڕێوەبەرایەتییە دانی بەوەشدا نا کە بەبێ ڕێگای باش و سیستەمی ئاودێری، گەڕاندنەوەی ئەو زەوییانە بە بەرهەمهێنان کارێکی ئاسان نابێت.

ئەندامێکی تری ئەنجومەنی پارێزگا، کە ناوی ڕاگەیاندنی نەدرا، ڕایگەیاند کە پێشنیارێک ئامادە کراوە بۆ ئەوەی ڕێگای سەرەکی نێوان گوندەکانی ناوچەی سەرسنگ و شارۆچکەی ئاکرێ بگیرێتەوە، چونکە ئێستا بە هۆی نەبوونی ڕێگای گونجاوەوە، زۆربەی ئەو بەرهەمانەی لە ناوچەکە دەچێنرێن ناگەنە بازاڕ. ئەو پێشنیارە پێویستی بە بڕی ٩ ملیۆن دینار هەیە و ئێستا لە ئەنجومەنی پارێزگا چاوەڕێی بڕیاری کۆتایی دەکرێت.

(هاوڕێ ئاوێنە لە ماڵپەڕەکەیەتی)

ئەنجامدانی ئەو ڕاپرسییە بە هاوکاری ناوەندی ڕاپرسی ڕاستی بۆ ماوەی ٢٠ ڕۆژ لە نێوان ١ی ئەیلول و ٢٠ی ئەیلولدا ئەنجامدراوە. ڕاپرسییەکە لەسەر نمونەیەکی هەڕەمەکی لە ٨٤٠ کەس لە شارەکانی هەولێر، دهۆک، سلێمانی، کەرکووک، هەڵەبجە و گەرمیان ئەنجامدراوە. هەڵەی نمونەگیری ڕاپرسییەکە ٣.٤ خاڵی ڕێژەییە لە ئاستی متمانەی ٩٥ لە سەدا. ئەنجامدەران ئاماژە بەوە دەکەن کە ڕێژەی بەشداریکردن لە ناوچە لادێکاندا نزمتر بووە لە شارەکان، بەتایبەتی لە ناوچە سنوورییەکانی دهۆک و گەرمیان.

ئەنجامدەران ئاماژە بەوە دەکەن کە ئەگەر ئەم ڕێژانە بەردەوام بن، ئەوا ئەو ئاستەنگانەی ئێستا ڕووبەڕووی ئەو هاوبەشانە دەبنەوە، لە ساڵی ٢٠٢٤ی داهاتوودا ڕووبەرێکی زیاتر لە ٣٠ هێکتار لە ناوچە سنوورییەکانی دهۆک و گەرمیان بەجێ دەهێڵن. ئەو ڕووبەرە بەرامبەر بە ٧.٥ هێکتار دەبێت کە لە ساڵی ٢٠٢٣ بەجێهێڵراوە. ئەنجامدەران ئاماژە بەوە دەکەن کە ئەگەر ئەو ڕێژانە بگەنە ئاستی ڕاپرسییەکە، ئەوا ڕووبەرێکی نزیکەی ٦٠ هێکتار لە ساڵی ٢٠٢٤ بەجێ دەهێڵرێت.

ئەنجامدەران ئاماژە بەوە دەکەن کە ئەگەر ئەم ڕێژانە بەردەوام بن، ئەوا ئەو ئاستەنگانەی ئێستا ڕووبەڕووی ئەو هاوبەشانە دەبنەوە، لە ساڵی ٢٠٢٤ی داهاتوودا ڕووبەرێکی زیاتر لە ٣٠ هێکتار لە ناوچە سنوورییەکانی دهۆک و گەرمیان بەجێ دەهێڵن. ئەو ڕووبەرە بەرامبەر بە ٧.٥ هێکتار دەبێت کە لە ساڵی ٢٠٢٣ بەجێهێڵراوە. ئەنجامدەران ئاماژە بەوە دەکەن کە ئەگەر ئەو ڕێژانە بگەنە ئاستی ڕاپرسییەکە، ئەوا ڕووبەرێکی نزیکەی ٦٠ هێکتار لە ساڵی ٢٠٢٤ بەجێ دەهێڵرێت.

ئەنجامدەران ئاماژە بەوە دەکەن کە ئەگەر ئەم ڕێژانە بەردەوام بن، ئەوا ئەو ئاستەنگانەی ئێستا ڕووبەڕووی ئەو هاوبەشانە دەبنەوە، لە ساڵی ٢٠٢٤ی داهاتوودا ڕووبەرێکی زیاتر لە ٣٠ هێکتار لە ناوچە سنوورییەکانی دهۆک و گەرمیان بەجێ دەهێڵن. ئەو ڕووبەرە بەرامبەر بە ٧.٥ هێکتار دەبێت کە لە ساڵی ٢٠٢٣ بەجێهێڵراوە. ئەنجامدەران ئاماژە بەوە دەکەن کە ئەگەر ئەو ڕێژانە بگەنە ئاستی ڕاپرسییەکە، ئەوا ڕووبەرێکی نزیکەی ٦٠ هێکتار لە ساڵی ٢٠٢٤ بەجێ دەهێڵرێت.